

TRŽNICE ZA LOKALNO IN DOMAČE V MEŽIŠKI DOLINI

Prijavitelj operacije: LAS Mežiške doline

Partnerji: Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica, Občina Črna na Koroškem in A.L.P. Peca, d.o.o.

Vrednost operacije: 86.220,00 EUR

Vrednost sofinanciranja (ESRR): 60.000,00 EUR

Izvedba operacije: 1. FAZA: 1. 6. 2019 - 30. 9. 2019

2. FAZA: 1. 10. 2019 - 30. 9. 2020

3. FAZA: 1. 10. 2020 - 31. 5. 2021

Ozadje operacije

Z izvedbo operacije Ureditev mestnih tržnic v Mežiški dolini smo vzpostavili dobre pogoje za trženje lokalnih pridelkov in proizvodov v mestih po dolini. Prav tako je bil pripravljen »Model delovanja tržnic v Mežiški dolini«. Namen je bil, da spodbudimo razvoj ponudbe in povpraševanja po lokalnih proizvodih, dvignemo nivo samooskrbe z vzpostavitvijo mreže ponudnikov in uporabnikov lokalno pridelane hrane v dolini. Osnova za to pa je, da na tržnice privabimo čim več lokalnega prebivalstva, obiskovalcev in turistov. Torej je potrebno oživiti dogajanje na teh lokacijah. Doseči moramo, da bodo prebivalci mestno tržnico sprejeli kot nekaj svojega in koristnega ter se začeli vključevati v njeno dogajanje bodisi kot ponudnik, potrošnik, nastopajoči, gledalec, ...

V vsakem kraju se v določenih obdobjih že dogajajo aktivnosti, ki imajo tradicijo in vedno privabijo precejšnje število obiskovalcev (Ravenski dnevi na Ravnah, Jesenska srečanja na Prevaljah, Mežiško poletje v Mežici, Turistični teden v Črni ....). Torej moramo pripraviti več dogodkov, ki se bodo kontinuirano izvajali tako, da jih bodo ljudje vzeli za svoje in bodo počasi prerasli v tradicijo. Ker se naši kraji po Mežiški dolini ne morejo primerjati z velikimi, kot so Maribor, Celje, ..., je smiselno, da pripravimo en kakovosten program z različnimi aktivnostmi in ga potem, z manjšimi prilagoditvami, izvajamo v vseh krajih po dolini.

Če želimo, da bo stvar zaživela, morajo pri pripravi in izvedbi programa sodelovati pravi ljudje oz. predstavniki zainteresiranih skupin iz lokalnega okolja. Zbrati je treba skupino ljudi, ki bodo pripravljene sodelovati s svojim znanjem in idejami pri oblikovanju programa delovanja mestnih tržnic v Mežiški dolini.

Delovno skupino bodo sestavljali predstavniki občin, posameznih društev in drugih akterjev z območja, ki so že zdaj aktivni v svojem okolju in lahko kaj doprinesejo k pripravi takšnega programa. Občinske službe bodo določile osebe, ki bodo pri njih sodelovale pri pripravi programa – izvedenih bo več delovnih srečanj/delavnic na katerih bodo sodelujoči izmed nabora možnih aktivnosti izoblikovali program, ki se bo izvedel na vseh lokacijah, lahko pa se pripravi tudi dodatni program za posamezne lokacije. Program mora biti pripravljen realno in mora vključevati dokaj natančno razdelane dogodke, katerih izvedba bo dejansko možna.

Pri pripravi programa lahko sodeluje širša skupina, ko pa bo program pripravljen, se izmed sodelujočih določi ožja skupina, ki bo koordinirala izvedbo programa na vseh lokacijah. Ožjo skupino sestavljajo koordinatorji iz posameznega kraja, ki potem sodelujejo z ostalimi akterji, ki organizirajo in izvedejo določen dogodek. Koordinator iz posamezne občine mora biti oseba, ki je aktivna v kraju in je sposobna k sodelovanju pritegniti predstavnike različnih skupin in različnih področij delovanja – področje kulture,

športa, društvene dejavnosti, podjetniki (predvsem področje gostinstva in turizma), rokodelci, kmetje, ...

Predvsem pa je pogoj za uspešno sodelovanje štirih občin pri tovrstnih aktivnostih za oživitev mestnih tržnic, da se določi enega koordinatorskega, ki bo vodil proces priprave programa, koordiniral delo ožje skupine in tudi pomagal pri sami izvedbi dogodkov na lokacijah po dolini.

Dobro pripravljen program s kvalitetnim naborom raznih zanimivih dogodkov še ne zagotavlja, da se bodo prireditve v resnici tudi uspešno izvedle. Ali pa se bodo izvedle enkrat, mogoče dvakrat, potem pa bo dogajanje spet zamrlo. Predpostavili smo, da je pot do uspeha možna le tako, da vzpostavimo kontinuirano dogajanje na lokacijah po Mežiški dolini. Tudi v preteklosti so se že organizirali določeni dogodki, ki so bili prepoznani kot zanimivi in uspešni, pa se iz določenih razlogov niso »prijeli«. Dejstvo je, da je za vsako novost potrebno nekaj časa, da se je ljudje navadijo in jo sprejmejo – zato je pomembno, da se že na začetku zagotovi, da se bo pripravljen program izvajal vsaj eno leto in tako dobil priložnost, da ljudje pokažejo kaj bodo »vzeli za svoje« in česa ne.

Potrebno je določiti koordinatorskega, ki bo poskrbel za delo širše skupine pri načrtovanju programa in kasneje sodeloval z ožjo koordinacijsko skupino pri načrtovanju in organizaciji posameznega dogodka. Delo koordinatorskega bo seveda programsko, vezano na načrtovanje dogodka, ne pa na njegovo izvedbo. Oseba, ki bo prevzela koordinacijo, bo povezovalni člen in bo skrbela tudi za redne sestanke koordinatorskega iz doline na katerih se bo vrednotilo posamezne izvedene dogodke in stalno dopolnjevalo in nadgrajevalo zastavljeni program.

Oživitev mestnih tržnic oz. dogajanja na določenih lokacijah v mestih po Mežiški dolini ni enkrat ali kratkoročen podvig. To je cilj, ki ga lahko dosežemo tako, da počasi gradimo in sestavljamo eno aktivnost na drugo in z vsako nadaljnjo potezo naredimo nekaj pozitivnega v tej smeri. Je pa to predvsem dolgoročni cilj, ki se ga ne da doseči na kratek rok. Pomembno pa je, da stanje, ki ga bomo dosegli tudi ohranimo. Gre za skupne razvojne aktivnosti, ki so usmerjene in dolgoročno načrtovane.

Ker gre za sodelovanje vseh štirih občin Mežiške doline, je smiselno, da se pripravi skupni projekt območja LAS Mežiške doline v okviru katerega bi se lahko vsaj delno ali pa v celoti izvajal program za oživitev mestnih tržnic v Mežiški dolini. V projektu pa bi lahko pripravili in tudi financirali skupne promocijske aktivnosti – promocija dogajanja za celotno Mežiško dolino, enotno oglaševanje, skupni slogan, ...

Cilji operacije

Strateški oz. dolgoročni cilji izvedbe operacije so:

- Razvoj ponudbe in povpraševanja po lokalnih proizvodih in storitvah za večjo trajnostno lokalno samooskrbo.
- Dvig nivoja zavedanja prebivalstva o pomenu zdrave prehrane, o pomenu samooskrbnosti in kratkih dobavnih verigah.
- Mestna tržnica - srce kraja.

Kratkoročni/operativni cilji operacije:

- Oživitev mestnih tržnic v Mežiški dolini – kontinuirano dogajanje v dolini.
- Priprava in izvedba programa delovanja mestnih tržnic.
- Vzpostavitev in delovanje operativne skupine za koordinacijo in izvedbo programa na tržnicah.
- Zagotoviti optimalne pogoje za izvajanje raznovrstnih aktivnosti na tržnicah po krajih v Mežiški dolini.

Aktivnosti operacije

DP 1 Koordinacija, administrativno vodenje in nadzor nad izvajanjem skupnega projekta območja LAS - Koordinacija in vodenje sestankov projektne skupine za izvedbo skupnega projekta, vodenje dokumentacije o izvajanju operacije, spremljanje izvedbe aktivnosti, sprotne preverjanje doseganja rezultatov ter poročanje. Priprava vmesnih in končnega poročila o izvedbi operacije. Finančno spremljanje izvajanja operacije. To aktivnost prevzame LAS Mežiške doline.

DP 2 - Imenovanje koordinatorja aktivnosti za oživitev mestnih tržnic v Mežiški dolini. Sestava delovne skupine in priprava programa za oživitev mestnih tržnic v Mežiški dolini. Vzpostavitev koordinacijske skupine za izvedbo programa in delo te skupine – načrtovanje in izvedba aktivnosti po programu. Vrednotenje programa, nadgradnja, dopolnjevanje, ... glede na odzive na terenu.

DP3: Organizacija in izvedba dogodkov. Organizacijo prevzame koordinacijska skupina skupaj z društvi oz. drugimi sodelujočimi na dogodku. Nekateri dogodki se bodo na enak način in z istimi sodelujočimi organizirali v vseh krajih po dolini.

DP 4: Delo s ponudniki in vzpostavitev mreže ponudnikov lokalne hrane v Mežiški dolini – kmetje, ki so resnično zainteresirani in se želijo povezati med seboj, da bi lažje zagotavljali oskrbo z domačo, lokalno pridelano hrano.

DP 5: Promocija zdrave hrane za splošno javnost oz. različne ciljne skupine

Delovna skupina pripravi program – lahko se formira tudi ožja skupina za pripravo tega dela – k sodelovanju se povabi KMC, društva, NIJZ, .. Na šolah se pripravijo delavnice za otroke in za starše ločeno ali pa skupaj. Organizirajo se delavnice in drugi dogodki za širšo javnost v sklopu dogodkov na tržnicah.

DP 6: Skupne promocijske aktivnosti - promocija dogajanja za celotno Mežiško dolino, enotno oglaševanje, skupni slogan, ...

DP 7: Nakup opreme za učinkovitejše predstavljanje na tržnicah - nakup opreme, ki je potrebna za boljše delovanje tržnice (pomični oder, stojnice, zložljive mizice za degustacijo, oprema za degustacijo, oglasni panoji, pingvini, hladilni zaboji, prenosni vozički, ...). Nakup opreme opredeli posamezna občina glede na potrebe na vsaki posamezni tržnici.

Rezultati operacije

- Pripravljen in pilotno izveden Program delovanja tržnic v Mežiški dolini
- Vzpostavljena mreža lokalnih ponudnikov
- Izvedene motivacijske delavnice za promocijo zdrave, lokalne hrane za otroke in starše
- Skupna promocija in oglaševanje dogajanja na mestnih tržnicah
- Funkcionalno opremljene tržnice v Mežiški dolini.